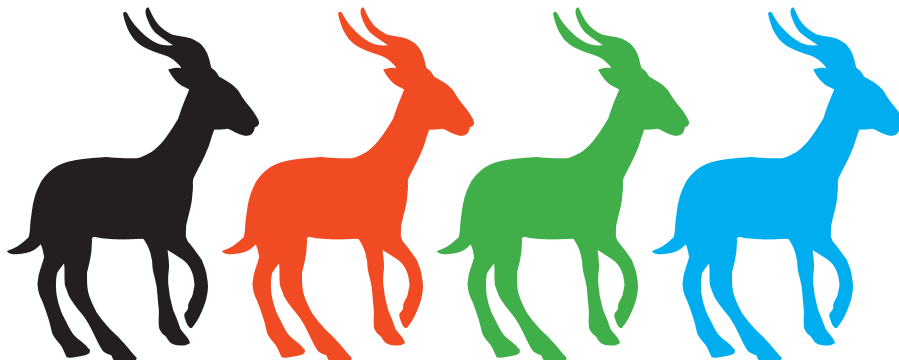

Veikko-vaarin antiloopit

Tehtävät

Satu Reinikainen
Minna Inovaara

ULKOSUOMALAISTEN LASTEN KOTIPERUSKOULU

Kuvitus ja taitto: Jenni Noponen
© Tekijät ja Ulkosuomalaisten lasten kotiperuskoulu
Helsinki 2006

Tehtävien käyttäjälle

Vuosittain pari tuhatta suomalaislasta muuttaa ulkomaille, ja yhtä moni palaa Suomeen. Veikko-vaarin antiloopit on lasten kokemuksiin pohjautuva kuva- ja tarinakirja, joka antaa puheenvuoron muuttajalapsille.

Näissä tehtävissä tarkastellaan kirjan tarinoita lukijan omista kokemuksista käsin. Tarinoiden ja tehtävien äärellä voi pysähtyä miettimään: Kuka olen? Millainen olen? Mistä tulen? Tehtävät auttavat paitsi pohtimaan tarinoiden herättämiä tunteita ja kysymyksiä, myös käsittelemään niitä toimimalla ja eläytymällä.

Tehtävät sopivat erityisesti Suomi-koulujen ja ulkomailla asuvien suomalaislasten käyttöön. Useimmat soveltuvat myös suomalaiseen kouluun: tehtävien keskeisiä aiheita ovat monikulttuurisuus ja erilaisuuden hyväksyminen.

Tehtävät on jaettu työskentelytavan mukaan viiteen ryhmään:

Pohdi

Pohdinta- ja keskustelutehtävät johdattavat tarinan aihepiiriin ja ohjaavat miettimään omia kokemuksia aiheesta.

Kirjoita

Kirjoittamistehtävät kannustavat mielikuvituksen käyttöön ja erilaisten tekstien tuottamiseen. Tehtävien avulla eläydytään, kartutetaan sanavarastoa ja opitaan tuntemaan kieltä.

Askartele

Pienet lapset voivat ilmaista itseään askartelemalla ja piirtämällä. Tehtävät tarjoavat isommillekin vaihtoehdoisen tavan syventyä tarinan aiheeseen ja oppia kieltä.

Tutki

Tutkimustehtäviä voidaan tehdä ryhmätöinä tai itsenäisinä tiedonhankintatehtävinä. Ne perehdyttävät tarinoiden aiheisiin: kansainväliseen liikkuvuuteen, monikulttuurisuuteen, maailman ja oman ympäristön hahmottamiseen.

Leiki

Leikkiminen, esittäminen ja pelaaminen rohkaisevat suulliseen ilmaisuun. Tehtävät helpottavat tarinaan eläytymistä ja luovat ryhmähenkeä.

Alussa on tehtäviä koko kirjasta. Ne palvelevat nopeaa lukijaa ja auttavat muodostamaan kokonaiskuvan kirjasta. Tehtävät sopivat työskentelyn päätteeksi, kun koko kirja on luettu.

Muut tehtävät ovat tarinakohtaisia. Opettaja, äiti tai isä voi valita tilanteeseen sopivan tarinan ja siihen liittyvät tehtävät. Monet tehtävät toimivat eri tarinoissa, ja niitä voi tarvittaessa siirtää tarinasta toiseen.

Monistepohjat ovat liitteinä tehtävien jälkeen. Niitä saa kopioida omaan käyttöön.

Mukavia hetkiä Veikko-vaarin tehtävien parissa toivottavat

SATU REINIKAINEN JA MINNA INOVAARA

VEIKKO-VAARIN ANTILOOPIT. SATU REINIKAINEN, ILONA TIKKA JA MINNA INOVAARA.
KUVITUS: JENNI NOPONEN. HINTA 20 EUROA.
TILAUKSET: PUH. 0207 511 500 TAI INFO@KVS.FI

TEHTÄVIÄ KOKO KIRJASTA

Pohdi

Mikä on mielestäsi kirjan jännittävin kertomus? Miksi?
Entä surullisin? Mikä tekee tarinasta surullisen?
Mikä on kirjan hauskin tarina? Mitä hauskaa siinä tapahtuu?

Askartele, kirjoita

Tutki ensin kirjainoita:

- mitä ja miten niissä kerrotaan kirjasta
- kenelle kirjaa mainostetaan
- millaisia kuvia käytetään?

Suunnittele oma mainos *Veikko-vaarin antiloopit* -kirjasta.

Kirjoita

Valitse kirjasta yksi tarina. Kirjoita siitä uutinen. Uutisessa tärkein asia kerrotaan ensin. Uutinen vastaa uutiskysymyksiin: Kuka? Mitä? Missä? Milloin? Miksi? Miten?

Kirjoita

- a) kirje ystävällesi, joka on lukenut kirjan. Kerro omasta lukukokemuksestasi ja kysele hänen mielipiteitään.
- b) kirje ystävällesi, joka ei ole lukenut kirjaa. Kerro lukukokemuksestasi ja suosittele kirjaa hänelle. Miksi hänen kannattaisi lukea kirja?

Tutki

Pohtikaa ensin, tunnetteko suomalaisia, jotka asuvat ulkomailla. Entä jonkun, joka on muuttanut ulkomailta Suomeen? Tutkikaa pareittain tai pienissä ryhmissä siirtolaisuutta ja maastamuuttoa.

- Millä eri nimillä kutsutaan maasta toiseen muuttavia ihmisiä? Etsikää sanoille määritelmät. Mitä eri syitä maastamuuttoon löysitte?
- Ulkomailla asuvia suomalaisia kutsutaan ulkosuomalaisiksi. Ottakaa selvää, kuinka monta heitä on. Missä maissa on eniten ulkosuomalaisia? Miksi?
- Miksi suomalaiset muuttavat ulkomaille? Selvittäkää, mitkä olivat suomalaisten siirtolaisuuden syyt sata vuotta sitten ja nykyisin. Mitä huomaatte?
- Mistä maista muutetaan eniten Suomeen? Miksi?

Kootkaa tulokset tietotauluiksi.

LÄHTEITÄ:

Siirtolaisuusinstituutti: www.migrationinstitute.fi

Suomen Pakolaisapu ry: www.pakolaisapu.fi

Suomi-Seura: www.suomi-seura.fi

Tilastokeskus: www.stat.fi

Suomi jää taakse

1 *Nyt sitä mentiin* (s. 8)

Pohdi

Oletko joskus muuttanut? Miksi? Keksikää syitä, miksi muutetaan.

Keskustelkaa muuttamisen syistä:

- miksi muutetaan suurempaan asuntoon
- miksi muutetaan paikkakunnalta toiselle
- miksi suomalaiset muuttavat ulkomaille
- miksi Suomeen muutetaan?

Askartele

Piirrä sarjakuva omasta muutostasi.

Voit käyttää liitteen 2 sarjakuvapohjaa tai piirtää itse.

Kirjoita

Millainen sinun muuttosi oli? Kirjoita kertomus tai runo.

Kirjoita

Valitse yksi runon säkeistö. Kirjoita lyhyt kertomus sen pohjalta.

Mieti aluksi:

- missä kertomus tapahtuu
- keitä tarinassa on
- mitä tapahtuu?

Tutki

Valitse liitteen 1 kartoista sopiva. Merkitse punaisella värillä paikkakunnat, joilla olet asunut. Vedä viiva paikkakunnasta toiseen siinä järjestyksessä, jossa olet muuttanut. Pyydä vanhempiasi merkitsemään toisella värillä paikkakunnat, joilla he ovat asuneet ja yhdistämään ne. Merkitse isovanhempiesi asuinpaikat ja muuttoreitit kolmannella värillä. Mitä huomaat?

2 *Lettuja ja pannukakkua* (s. 10)

Pohdi

Keskustele vanhempiesi kanssa:

- ketä sukulaistasi sinä muistutat tai muistutit pienenä
- mitä yhteistä sinulla ja hänellä on
- ketä sukulaistasi haluaisit muistuttaa? Miksi?

Askartele

Piirrä tai askartele sukupuu omasta suvustasi. Liitteessä 3 on sukupuun malli, jonka voit täyttää oman sukusi tiedoilla. Etsi sukulaistesi valokuvat ja liitä ne puuhun.

Kirjoita

Tee moniste Sukusanastoa (liite 4).

Kirjoita

Mitä Sanna ja Mika olisivat vastanneet sukulaisten kysymyksiin, jos olisivat saaneet puheenvuoron? Kirjoita vuoropuhelu.

Kirjoita

Valitse joku kertomuksen sivuhenkilö. Mitä hänelle on tapahtunut ennen kertomuksen alkua? Kirjoita hänen tarinansa.

Kirjoita

Valitse yksi kertomuksen tapahtumapaikka ja kirjoita:

- mitä näet
- mitä kuulet
- mitä haistat
- mitä tunnet?

Anna otsikoksi paikan nimi.

Leiki

Kerro jostakin kertomuksen tapahtumapaikasta. Voit käyttää edellisen tehtävän kysymyksiä apuna. Älä paljasta, mistä on kyse, vaan anna kuulijan arvata.

3 *Kunpa voisi kertoa* (s. 13)

Pohdi

Miten vanhempasi kertoivat sinulle, että muutatte?

Miten suhtauduit uutiseen?

Jos vanhempasi kertoisivat, että muutatte maapallon toiselle puolelle, miten suhtautuisit?

Mitä mieltä olet siitä, ettei Amanda saanut kertoa muutosta kavereille?

Askartele

Valitse tarinasta kaksi hahmoa ja piirrä heistä kuva. Nimeä hahmot ja lisää heille puhe-
kuplat. Valitse tarinasta sopivat repliikit puhekupliin.

Kirjoita

Täytä Amandasta ja Kaisasta Ystäväni-kirjan aukeama (liite 5).

Kirjoita

Mitä tapahtuu, kun Kaisa matkustaa Amandan luokse Kiinaan? Kirjoita tarina!

Tutki

a) Tutki omia lelujasi tai vaatteitasi. Missä ne on valmistettu? Missä maassa tehtyjä
tavaroita Sinulla on eniten? Mitä tiedät maasta, jossa ne on valmistettu?

Ota selvää, mikä on maan pääkaupunki, millainen on maan lippu?

Tee maasta tietotaulu, johon kokoat tietoa ja piirrät maan lipun ja kartan.

b) Tutki Suomen ja Kiinan välistä kauppaa. Mitä Kiinasta tuodaan Suomeen? Mitä
Suomesta viedään Kiinaan? Pohdi, miksi kauppaa käydään juuri näillä tavaroilla?

LÄHDE:
<http://www.tulli.fi>

4 *Muuton tohinassa* (s. 16)

Pohdi

a) Muistele omaa muuttoasi:

- mihin muutit
- minkä ikäinen olit, kun muutit
- mitä pelkäsit
- mitä odotit
- toteutuivatko pelkosi tai odotuksesi?

b) Suomen talvisodan aikana tuhannet Karjalan asukkaat joutuivat muuttamaan ja jättämään kotinsa hyvin nopeasti. Heitä kutsuttiin evakoiksi. Kuvittele, että joudut lähtemään evakkoon. Sinulla on kymmenen minuuttia aikaa pakata yksi matkalaukku. Mitä otat mukaasi?

Askartele

a) Piirrä neljä tyhjää matkalaukku. Kirjoita tai piirrä niiden sisään tavarat, jotka pakkaisit mukaan:

- 1) päiväksi uimarannalle
- 2) viikonlopuksi mummolaan
- 3) hiihtolomalle Lappiin
- 4) muuttaessasi uuteen kotiin.

b) Tee kuva-arvoitus. Mieti kolme ammattia ja piirrä kolme matkalaukku. Täytä ne tavaroilla, joita ammattilaiset tarvitsevat työmatkallaan. Pyydä kaveriasi arvaamaan, minkä ammatin harjoittajia matkalaukkujen omistajat ovat.

Askartele, kirjoita

Askartele ja kirjoita postikortti isovanhemmillesi, kummillesi tai kaverillesi, jota kaipaavat.

Askartele, kirjoita

Valitse tarinasta jokin kohta. Piirrä siitä kolmen ruudun sarjakuva.

Kirjoita sarjakuvahahmoille vuorosanat. Voit käyttää liitteen 2 sarjakuvaruudukkoa.

Kirjoita

Valitse kertomuksesta kolme lausetta. Kirjoita oma tarina, johon sijoitat valitsemasi lauseet.

Ulkomailla

5 Iso ja pikkuinen ikävä (s. 20)

Pohdi

Mitä sinä ikävöit tai olet ikävöinyt?

Kysy vanhemmiltasi ja isovanhemmiltasi, mitä he ovat ikävöineet?

Miltä ikävä tuntuu?

Mikä ikävään auttaa?

Askartele

a) Tee taulu tai juliste: leikkaa lehdistä runoon sopivia kuvia ja liimaa ne paperille.

b) Mikä väri kuvaa ikävää? Maalaa suuri paperi ikävän värillä. Piirrä tai liimaa siihen kuvia asioista, joita ikävöit.

Kirjoita

Poimi runosta riimipari. Keksi ja kirjoita lisää riimejä.

Kirjoita

Käytä edellisessä tehtävässä keksimiäsi riimejä ja kirjoita viiden rivin mittainen runo.

Kaksi ensimmäistä ja kaksi seuraavaa säettä ovat keskenään riimejä. Viides säe riimittyy jälleen ensimmäisten säkeiden kanssa.

a

a

b

b

a

TARINAKOHTAISET TEHTÄVÄT/ULKOMAILLA

6 *Mustien metsien pyhimys* (s. 22)

Pohdi

Millaisia lemmikkejä sinulla on? Entä ystävilläsi?
Mitä lemmikki tarvitsee voidakseen hyvin?
Miten ratkaisette lemmikkinne hoidon, kun lähdette lomalle?

Askartele

Piirrä kuva lemmikistäsi tai eläimestä, jonka haluaisit. Anna eläimelle nimi.
Miksi pidät juuri tästä eläimestä?

Kirjoita

Kirjoita tarina lemmikkisi päivästä. Mitä päivän aikana tapahtuu?
Mitä eläin ajattelee ja kokee?

Kirjoita

Valitse tarinasta yksi lause, joka sopii otsikoksi. Kirjoita sen pohjalta uusi tarina.

Leiki

Kertokaa Lupen tarina omin sanoin. Ensimmäinen kertoo alun ja seuraava jatkaa siitä, mihin edellinen on jäänyt.

7 *Mummin iltasatu* (s. 25)

Pohdi

Vertaa Maijua ja Mirvaa sekä Topeliuksen sadun lapsia keskenään:

- missä lapset asuivat
- miksi Topeliuksen sadun lapset kaipasivat kotiin, mutta Maiju ja Mirva eivät
- mitä lapset ikävöivät?

Askartele

Lue sivun 26 katkelma Topeliuksen sadusta *Koivu ja tähti*. Valitse katkelmasta jokin kohta. Piirrä siitä kuva.

Askartele, kirjoita

Keksi kertomukseen uusi henkilö ja piirrä hänen kuvansa. Miten hän liittyy kertomukseen? Kirjoita hänelle muutama kertomukseen sopiva vuorosana.

Tutki

Lue sivun 26 ote Topeliuksen sadusta *Koivu ja tähti*.

- Miten sen kieli eroaa muun tarinan kielestä?
- Kirjoita muistiin oudot sanat. Selvitä, mitä ne tarkoittavat.

Tutki

Selvitä isoisoäitisi, mummissi ja vanhempiesi syntymävuodet.

Miten ihmiset pitivät yhteyttä silloin, kun

- isoisoäitisi oli lapsi
- mummissi oli lapsi
- vanhempasi olivat lapsia
- sinä itse synnyit?

Miten itse pidät yhteyttä ystäviisi ja sukulaisiisi?

TARINAKOHTAISET TEHTÄVÄT/ULKOMAILLA

8 *Kotiloita kylpyhuoneessa* (s. 28)

Askartele

Valitse jokin tarinan tapahtumapaikka ja piirrä siitä maisema.
Miksi valitsit juuri tämän paikan?

Kirjoita

Mitä mieltä olet kertomuksen lopusta? Millä muulla tavalla tarina voisi päättyä?
Kirjoita kertomukselle uusi loppu. Aloita sivun 30 kohdasta:
- *Ihania! Riitta henkäisi.*

Kirjoita

Kirjoita kertomuksen pohjalta uutinen. Uutisessa tärkein asia kerrotaan ensin.
Uutinen vastaa kysymyksiin: Kuka? Mitä? Missä? Milloin? Miten? Miksi?

Tutki

Etsi tietoja erakkoravuista:

- missä ne asuvat
- miltä ne näyttävät
- mitä ne syövät
- miten ne lisääntyvät?

Tee tietotaulu, johon etsit tai piirrät kuvan ja keräät tietoja erakkoravuista.

Pohdi

Onko oikein ottaa villieläin lemmikiksi?

Oletko itse joskus löytänyt luonnoneläimen ja hoitanut sitä?

TARINAKOHTAISET TEHTÄVÄT/ULKOMAILLA

9 *Ihan oikea lastenravintola* (s. 31)

Pohdi

Miksi kouluruokailu oli Marjasta niin ihmeellistä?
Mitkä ovat mielestäsi kolme parasta ruokaa? Laskekaa eri ruokien saamat pisteet ja valitkaa paras ruoka.

Askartele

Millainen olisi viihtyisä kouluravintola? Mitä siellä tarjottaisiin? Piirrä.

Kirjoita

Mitä aterioita teillä syödään päivän aikana? Suunnittele perheellesi päivän ruokalista. Mitä ostoksia sinun on tehtävä? Laadi ostoslista.

Kirjoita

Täytä Marjasta ja Elisasta Ystäväni-kirjan aukeama (liite 5).

Kirjoita

Kirjoita tarinan pohjalta uutinen koulun lehteen. Uutisessa tärkein asia kerrotaan ensin. Uutinen vastaa kysymyksiin: Kuka? Mitä? Missä? Milloin? Miten? Miksi? Kuvita uutinen piirroksella tai lehdestä leikkaamalla kuvalla.

Kirjoita

Miten sinun koulussasi vietetään ruokatuntia? Syötkö eväitä, käytkö kotona syömässä vai onko koulussasi ruokailu? Kirjoita omasta ruokatunnistasi.

10 *Peli piip* (s. 34)

Pohdi

Mistä leikeistä pidät?

Mitä leikkejä olet oppinut Suomessa?

Mitä leikkejä olet oppinut ulkomailla asuessasi?

Keneltä olet oppinut leikkejä?

Mitä samoja leikkejä leikitään Suomessa ja ulkomailla?

Pohdi, kirjoita

Oletko joskus nolostunut? Mitä tapahtui? Kerro kokemuksestasi.

Kirjoita

Mikä on lempileikkisi? Kirjoita sen säännöt.

Kirjoita

Millä muulla tavalla tarina voisi päättyä? Kirjoita kertomukselle uusi loppu.

Aloita sivun 34 kohdasta:

- Kyllä olet! Älä selitä! Iisa kiljui ja juoksi tiehensä.

Leiki

Kaverisi on Suvi ja sinä olet Emma. Suvi tulee luokallesi uutena oppilaana.

Esittele hänet luokkatovereillesi. Mitä kerrot Suvista?

Tutki

Haastattele vanhempiasi ja isovanhempiasi. Millaisia leikkejä he leikkivät lapsena?

Mitkä heidän leikeistään ovat sinulle tuttuja? Kirjoittakaa leikkien nimet ja säännöt ja kootkaa niistä pieni leikkikirja.

11 Intiaanikesä (s. 36)

Pohdi

Milloin asuinmaassasi on kesä? Milloin sinulla on kesäloma?

Vertaa Suomen kesää asuinmaasi kesään:

- millainen sää on
- mitä kesällä voi tehdä
- milloin vietetään koulujen kesälomaa?

Askartele, kirjoita

Leikkaa lehdistä kesäisiä kuvia. Liimaa ne valokuva-albumin sivuksi.

Kirjoita niiden pohjalta juonellinen kertomus.

Kirjoita

Valitse joku kertomuksen henkilö. Haastattele häntä. Esittele haastateltavasi.

Kirjoita kysymyksesi ja hänen vastauksensa vuoropuhelun muotoon.

Kirjoita

Ota lähtökohdaksi kertomuksen alkulause: ”*Aina elokuussa Paulan perhe saapui kesälomalle Suomeen, vanhaan kotiinsa.*” Kirjoita uusi tarina Paulan kesälomasta.

Leiki

Mitä tapahtumapaikkoja tarinassa on? Valitkaa niistä jokin ja esittäkää kohtaus.

Tutki

Tutkikaa kesää pareittain tai pienissä ryhmissä.

- Keksikää ja kirjoittakaa kesään liittyviä
 - a) substantiiveja
 - b) verbejä
 - c) adjektiiveja
- Mitä kesää tarkoittavia sanoja tiedätte? Ottakaa selvää, mitä tarkoittavat käsitteet terminen kesä, intiaanikesä ja takatalvi.
- Milloin on kesä Islannissa, Italiassa ja Australiassa? Mistä vaihtelu johtuu?

12 *Kadonnut muotokuva* (s. 39)

Pohdi

Miten tervehdit

- opettajaasi
- kaveriasi
- kaupan myyjää?

Mitä eroa tervehdyksissä on?

Mitä tervehdyksiä tunnet eri kielillä?

Askartele

Maalaa, askartele tai muotoile savesta oma muotokuvasi tai piirrä muotokuvasi sokkona: kiinnitä paperi pöytään teipillä, sulje silmäsi ja piirrä kuvasi tussilla paperiin tunnustelemalla kasvojesi. Älä kurki!

Kirjoita

Vertaile itsesi ja Mikon

- ulkonäköä,
- harrastuksia,
- koulua,
- asuinympäristöä.

Otsikoi: Mikko ja minä.

Kirjoita

Mitä Mikolle kuuluu kymmenen vuoden kuluttua? Missä hän asuu? Mitä hän harrastaa?

Kirjoita.

TARINAKOHTAISET TEHTÄVÄT/ULKOMAILLA

13 *Lyijykynät teräviksi* (s. 42)

Pohdi

Mikä koulussa on kivaa, mikä ei? Miksi?

Haluaisitko käydä koulua kotona?

Mitä

a) hyvää kotiopiskelussa olisi?

b) huonoa kotiopiskelussa olisi?

Miksi on tärkeää pitää yllä oman äidinkielen taitoa, kun asuu ulkomailla?

Askartele

Piirrä Julian, Joonatanin ja Janin kotitalo. Keksi, missä maassa he asuvat.

Millaisia taloja siellä on? Miten asuinmaa näkyy talon ympärillä?

Kirjoita

Suunnittele kouluviikon lukujärjestys.

Kirjoita

Tutki lehtien kirjeenvaihtoilmoituksia. Laadi Julialle, Joonatanille tai Janille kirjeenvaihtoilmoitus. Vastaa ilmoitukseen ja kerro itsestäsi.

Leiki

Kuvaile jotakin kertomuksen henkilöä, tilannetta tai paikkaa:

- miltä se näyttää
- mitä ääniä kuuluu
- miltä tuoksuu
- miltä koskettaminen tuntuu?

Älä paljasta, mistä kerrot, vaan anna kuulijan arvata.

14 Joululoma (s. 45)

Pohdi

Keskustelkaa joulun vietosta:

- missä olet viettänyt joulua
- mitä jouluruokia teillä syödään?

Vertaa joko

a) asuinmaasi ja Suomen joulunviettoa tai

b) suomalaista joulua liitteessä 7 kuvattuun saksalaiseen joulunviettoon.

Mitä eroja huomaat? Mikä on yhteistä?

Askartele

a) Tutkikaa eri maiden lippuja. Jokainen valitsee yhden lipun ja piirtää sen. Yhdistäkää liput lippunauhaksi.

b) Suunnittele lippu. Kuvaile maata, jolle se kuuluu.

Kirjoita, askartele

Kuvaile jokin kertomuksen tapahtumapaikka:

- miltä siellä näyttää
- mitä ääniä siellä kuuluu
- miltä siellä tuoksuu?

Kirjoita ja piirrä kuva.

Kirjoita

Tee tarinasta juttu koulusi lehteen. Kuvita se ja laadi kuvatekstit.

TARINAKOHTAISET TEHTÄVÄT/ULKOMAILLA

15 *Autotallin asukkaana* (s. 49)

Pohdi

- a) Ulkomailla asuva ystäväsi on tulossa Suomeen vieraaksesi. Mitä haluat näyttää hänelle Suomesta? Mihin viet hänet? Mitä teette yhdessä?
- b) Mitkä asiat ovat tyypillisiä meille suomalaisille? Mikä suomalaisuudessa on sinusta parasta, mistä olet ylpeä? Onko suomalaisuudessa jotain, mistä et pidä?

Askartele

Piirrä kuva kippurasarvisesta kelkasta.

Kirjoita

Missä kävit lomalla? Kirjoita matkakertomus mukanasasi matkustaneen lelun tai esineen näkökulmasta.

Kirjoita

Olet opettajanpöytä. Mitä näet ja kuulet koulupäivän aikana? Kirjoita tarina minä-muodossa.

Leiki

Esittäkää vuoropuhelu, jonka kelkat käyvät, kun ne ovat oppineet toistensa kielen.

16 *Jos vois olla lunta polviin* (s. 52)

Pohdi

Kysy vanhemmiltasi:

- mistä pidit pienenä
- mille nauroit
- mikä sai sinut itkemään?

Askartele

Leikkaa leikkivälineitä ja lapsia liitteen 8 monistepohjasta ja liimaa ne maisemaan (liite 9). Kerro, mitä lapset tekevät ja mitä leikkivälineitä kuvassa on.

Askartele, kirjoita

Mitä Valtteri tekisi paikassa, jossa on todella paljon lunta? Kirjoita ja piirrä kuva.

Kirjoita

Kerätkää talveen liittyviä sanoja. Mitkä niistä ovat

- a) substantiiveja
b) verbejä
c) adjektiiveja?

17 *Pyörivä maailma* (s. 56)

Pohdi

Missä maassa haluaisit asua? Miksi?

Askartele

Piirrä tyhjää kirjahyllyä ja siihen sinulle tärkeitä esineitä.

Askartele

Hanki valokuvat sinulle tärkeistä ihmisistä. Askartele heille kartongista kodit. Kiinnitä kuvat ikkuna-aukkoihin.

Ryhmittele kodit siten, että samassa maassa asuvat tulevat samaan pinoon. Piirrä suurelle kartongille tai paperille kunkin maan ääriviivat. Aseta kodit kartalle sen mukaan, missä ihmiset asuvat. Tehtävän voi tehdä Suomi-koulussa siten, että lapset askartelevat Suomen kartalle Suomessa asuvan isovanhempansa, kumminsa tai ystävänsä kodin.

Kirjoita

Kirjoita runon sanat uuteen järjestykseen. Saat uuden, erilaisen runon.

Tutki

Piirrä kartta lähiympäristöstäsi ilman mallia. Piirrä siihen paikkoja,

- joissa käyt joka päivä
- joissa viihdyt
- joista et pidä.

Tutustu Googlen Earth-sivustoon. Etsi kotiympäristösi ja vertaa sitä tekemääsi karttaan!

LÄHDE:
Google Earth: <http://earth.google.com>

18 *Takaisin kotiin* (s. 58)

Pohdi

Millainen tunnelma tarinassa on? Miksi?
Mikä on Villen kotimaa? Entä isänmaa?
Mitkä ovat sinun kotimaasi ja isänmaasi?
Mitkä muut maat ovat sinulle tärkeitä?

Vertaile itseäsi ja Villeä:

- mitä yhteistä teillä on
- miten olette erilaisia?

Askartele

Tee ajatuskartta Villestä. Voit käyttää sekä sanoja että kuvia.

Kirjoita

Kirjoita kuusi kysymystä, joihin löytyy vastaus kertomuksesta.

Kirjoita

Ville on muuttanut Suomeen. Kuvaile, miltä hänen uusi kotinsa ja sen lähiympäristö näyttävät. Miltä Villestä tuntuu? Mitä hän ajattelee?

19 *Kameran koulumatka* (s. 61)

Pohdi

Miksi poika kuvasi koulumatkaansa?

Askartele

Valitse jokin kameran ottama kuva ja piirrä se.

Askartele

Millainen on oma koulureittisi? Tee kartta. Piirrä karttaan reitin varrella olevia taloja, puita, liikennemerkkejä ja ihmisiä.

Askartele

Valokuvaa oma koulumatkasi. Tee kuvista diaesitys tai taulu.

Kirjoita

Mitä näet koulureitilläsi? Kirjoita

- a) jännityskertomus
- b) runo
- c) kuvaus

omasta koulumatkastasi.

20 *Lempisohvaani ette vie* (s. 63)

Pohdi

Mistä et luopuisi mistään hinnasta? Piirrä kuva ja kerro.

Kirjoita

Olet Lupen lempisohva. Mitä sinulle tapahtuu matkalla Nicaraguasta Suomeen? Kerro matkastasi minä-muodossa.

Leiki

Valitkaa tarinasta jokin kohta. Esittäkää se pantomiimina. Toiset yrittävät arvata, mitä tapahtuu.

Leiki

Kuvittele matkustavasi jossakin kulkuneuvossa. Kuvaile, millaista se on. Älä käytä kulkuneuvon nimeä. Kuulijoiden tehtävä on arvata, mistä kulkuneuvosta on kyse.

21 *Veikko-vaarin antiloopeit* (s. 66)

Pohdi

Miksi lapset halusivat mennä eläinsafarille?
Mikä Annaa mietitytti Suomeen muutossa?
Miksi Jaakko sanoi vaarin lehmiä antiloopeiksi?
Oletko käynyt eläinsafarilla, eläinpuistossa tai eläintarhassa?
Miten ne eroavat toisistaan?

Askartele

Piirrä rinnakkain kuvat Serengetin eläinsafarilta ja vaarin pelloilta. Mitä yhteistä kuvissa on? Mitä eroja näet?

Kirjoita

Olet Jaakko. Kirjoita tarina Veikko-vaarin antiloopeit minä-muodossa. Mitä eläimiä näit Serengetissä? Mitä tavaroita pakkasit mukaasi, kun muutitte Suomeen? Miltä muuttaminen tuntui? Miltä vaarin pelto näytti?

Tutki

Tutkikaa pareittain tai pienissä ryhmissä jotakin Serengetin eläintä. Etsikää eläimestä kuvia tai piirtäkää itse. Kuvaile eläimen asuinympäristöä, ruokailutapoja ja lisääntymistä. Kootkaa kuvat ja tiedot internetsivuksi tai tietotauluksi isolle paperille.

LÄHDE:
Serengetin kansallispuisto: www.serengeti.org

TARINAKOHTAISET TEHTÄVÄT/TAKAISIN SUOMEEN

22 *Lehmä tiellä* (s. 69)

Pohdi

Mitä outoa tai ihmeellistä olet nähnyt ulkomailla?

Mitkä asiat Suomessa voivat tuntua vierasmaalaisista kummallisilta?

Piirrä

Piirrä kuva, johon piilotat viisi hassua asiaa.

Näytä kuva ystävällesi ja pyydä häntä etsimään ne.

Kirjoita

Haastattele Mirjaa koulun lehteen. Kerro ensin Mirjasta.

Kirjoita sitten sekä kysymyksesi että Mirjan vastaukset.

Kirjoita

Olet Mirja ja edessä on ensimmäinen koulupäiväsi Suomessa.

Mitä päivän aikana tapahtuu? Miten suomalainen koulu eroaa intialaisesta koulustasi?

Kirjoita päivästäsi minä-muodossa.

23 *Tuomen kukkien viesti* (s. 72)

Pohdi

a) Onko sinulla siskoja tai veljiä? Mitä teette yhdessä?

Millainen on tarinan sisarusten välinen suhde? Mistä niin voi päätellä?

b) Oletko sinä muuttanut maasta toiseen?

Mitä kaipaavat eniten Suomesta tai entisestä asuinmaastasi?

c) Kenialainen tyttö muuttaa Suomeen 10-vuotiaana.

Mitä hän saattaisi kaivata omasta kotimaastaan?

Entä suomalainen poika, joka muuttaa Keniaan?

Kirjoita

Kuvittele, että asut ulkomailla. Kirjoita kirje entiselle luokallesi Suomeen.

Tutki

Mikä on sinun lempikukkasi? Missä se kasvaa? Milloin se kukkii?

Tee lempikukastasi esittely isolle paperille: piirrä kuva ja kirjoita löytämäsi tiedot.

24 *Tajuutsä?* (s. 75)

Pohdi

Liitteessä 6 on kasvojen kuvia. Piirrä kasvoihin erilaisia ilmeitä ja leikkaa kuvat korteiksi. Pohdi, mitä tunnetta mikin ilme kuvaa ja kirjoita se korttiin.

Leiki

Tunnepeli edellisen tehtävän korteilla:

Kortit käännetään nurinpäin. Nostetaan vuorotellen kortti, mutta ei näytetä sitä muille pelaajille. Kortin nostaja esittää kortin ilmeen omilla kasvoillaan. Toiset yrittävät arvata, mikä tunne on kyseessä. Oikein arvannut saa nostaa seuraavan kortin.

Kirjoita

Tee kertomuksesta juonikaavio. Merkitse siihen tärkeät tapahtumat ja juonen käännteet. Liitä kaavioon tunteita, joita päähenkilöllä on tarinan eri tilanteissa.

Kirjoita

Tee tarinasta videoelokuvan käsikirjoitus.

Voit käyttää apuna edellisen tehtävän juonikaaviota.

Kirjoita

Valitse joku kertomuksen henkilö. Kirjoita hänelle suorat sanat: anna hänen kuulla kunniansa tai kehu häntä.

25 *Tyhjä avainnauha* (s. 76)

Askartele

Millaisen huoneen tahtoisit?

Mitä huonekaluja ja esineitä siellä olisi?

Mitä siellä voisi tehdä?

Mitä värejä huoneessasi olisi?

Piirrä unelmiesi huoneen pohjapiirustus ja kuva sen sisustuksesta.

Piirrä tai leikkaa lehdistä kuvia huonekaluista, joista pidät, ja liimaa ne kuvaan.

Kirjoita

Kirjoita Roopelle kirje. Kerro itsestäsi ja omasta elämästäsi? Mitä haluaisit kysyä Roopelta?

Kirjoita

Valitse yksi viikko tarinan kuvaamalta ajanjaksolta.

Kirjoita Roopen almanakkaan, mitä viikon aikana tapahtuu.

Missä Roope on ja ketä hän tapaa?

Tutki

Kootkaa Yhdysvalloista käytettäviä nimiä ja lyhenteitä. Mistä ne tulevat?

Mikä on valtion virallinen nimi?